

Liesbreukoperatie bij volwassenen

Liesbreukcentrum
B R A B A N T

Binnenkort ondergaat u een operatie aan een liesbreuk in het Liesbreukcentrum Brabant in Waalwijk of op locatie Tilburg van het TweeSteden ziekenhuis. In deze folder leest u informatie over de operatie en krijgt u een aantal richtlijnen en adviezen die bijdragen aan uw herstel. Het is goed u te realiseren dat bij het vaststellen van een liesbreuk de situatie voor iedereen weer anders kan zijn. In de informatiefolder "Dagbehandeling" of, indien u langer dan een dag wordt opgenomen, in het "ETZ TweeSteden zorginformatie" leest u alles over de voorbereidingen en gang van zaken rondom uw operatie.

Liesbreukcentrum Brabant

Op locatie Waalwijk van het ETZ TweeSteden bevindt zich het Liesbreukcentrum Brabant (www.liesbreukcentrumbrabant.nl). Dit centrum is een initiatief van het ETZ TweeSteden en ETZ Elisabeth. Een kleine groep gespecialiseerde chirurgen uit de Maatschap Chirurgie Midden-Brabant, bestaande uit chirurgen uit het ETZ TweeSteden en ETZ Elisabeth, voeren op deze locatie wekelijks liesbreukoperaties uit. Het stellen van de diagnose voorafgaand aan de operatie en de nacontrole op de polikliniek in Waalwijk kan echter door iedere chirurg uit de maatschap worden gedaan.

Kinderen t/m 16 jaar en hogere ASA geclassificeerde volwassen liesbreukpatiënten worden echter niet in het Liesbreukcentrum Brabant op locatie Waalwijk behandeld. De ASA classificatie is een maat voor en inschatting van de algehele gezondheidstoestand van u als patiënt. Indien u hoger geclassificeerd bent (vanaf ASA 3), zal u in bijna alle gevallen in het ETZ TweeSteden worden geopereerd door dezelfde gespecialiseerde chirurgen omdat u een hoger risico loopt op complicaties tijdens een operatie. Op locatie Tilburg zijn de juiste faciliteiten en zorgprofessionals aanwezig om dit risico voor u tot het minimum te beperken.

Wat is een liesbreuk?

Een liesbreuk (ook wel hernia genoemd) is een uitstulping van het buikvlies door een zwakke plek of opening (breuk) in de buikwand. De breuk is herkenbaar als een zwelling ter plaatse. De opening of verzwakking in de buikwand kan ontstaan door aangeboren factoren of door uitrekking van de buikwand. Uitrekking kan optreden in de loop van het leven, bijvoorbeeld door zwaar tillen, toename in lichaamsgewicht, persen bij bemoeilijkte stoelgang of veel hoesten.

Bij een liesbreuk bevindt de uitstulping zich in de liesstreek. Klachten van een liesbreuk worden veelal aangegeven als enig ongemak, een zeurend of branderig gevoel en/of pijn in de liesstreek, maar soms zijn er helemaal geen klachten.

Het is mogelijk dat de uitstulping van het buikvlies een gedeelte van de buikinhoud bevat. Bij verhoging van de druk in de buik (zoals bij staan, persen of hoesten) kan er meer buikinhoud in de uitstulping komen. De breuk wordt dan groter. Een liesbreuk verdwijnt nooit vanzelf en kan de neiging hebben groter te worden wat vervolgens voor meer klachten kan zorgen. Een enkele keer komt het voor dat een breuk bekneld raakt. Dat gaat gepaard met veel pijn en een spoedoperatie is dan nodig.

Om een liesbreuk vast te stellen zijn in het algemeen geen ingewikkelde onderzoeken nodig. De arts kan bij u, terwijl u staat, de breuk meestal gemakkelijk vaststellen. In slechts enkele gevallen is het maken van een echo noodzakelijk om de juiste diagnose te stellen. Wanneer er bij u een breuk is geconstateerd zal de arts met u bespreken, hoe in uw geval de breuk behandeld kan worden. In het algemeen zal men u een operatie adviseren.

De operatie

Meestal wordt de operatie uitgevoerd tijdens een kortdurende opname zonder overnachting, in dagbehandeling. Chirurgen gebruiken verschillende technieken om breuken te herstellen. Deze technieken zijn terug te voeren tot twee methoden:

1. De conventionele methode zonder kunststof mat.

Hierbij wordt de operatie uitgevoerd via een snede ter plaatse van de breuk. De uitstulping van het buikvlies wordt verwijderd. Zo nodig wordt de opening of zwakke plek in de buikwand hersteld. Daarbij wordt de buikwand verstevigd, gebruik makend van het weefsel van de buikwand zelf (een "plastiek" genoemd).

Deze methode wordt steeds minder vaak toegepast, omdat de ervaring leert dat naast langdurige postoperatieve pijnklachten er in een relatief hoog aantal gevallen (> 10 %) na enige jaren een terugkomst (recidief) kan optreden waardoor vaak opnieuw moet worden geopereerd.

2. Operatie met gebruik van een kunststof mat.

Deze methode wordt op dit moment als behandeling van eerste keus aanbevolen. Hierbij wordt de zwakke plek in de buikwand verstevigd door het inhechten of afdekken met een kunststof mat. De kunststof mat is veilig en wordt goed door het lichaam geaccepteerd. Deze methode

wordt meestal gebruikt omdat het eigen weefsel niet stevig genoeg is om een goede plastiek te vervaardigen. De kunststof mat kan ingehecht worden via dezelfde snede als bij de conventionele methode. Er zijn verschillende soorten kunststof "matjes en pluggen" in gebruik. Een groot voordeel is dat u voor een rechtstreekse benadering via de lies (open snede) meestal niet onder algehele narcose hoeft. U wordt behandeld middels een verdoving via een zogenaamde ruggeprik (spinaal anesthesie).

Het is ook mogelijk deze ingreep te verrichten door middel van een kijkoperatie (laparoscopie) in plaats van een open snede. U moet hiervoor echter wel onder algehele narcose. Bij deze methode worden drie tot vier gaatjes in de buikwand gemaakt. Via deze gaatjes worden instrumenten en een kleine camera, die verbonden is met een T.V.-monitor, naar binnen gebracht. De operatie wordt nu vanuit de binnenzijde van de breuk uitgevoerd, waarbij de chirurg zijn handelingen ziet op het T.V.-scherm. Ook nu wordt de uitstulping van het buikvlies verwijderd en de opening hersteld met een enkelzijdige kunststof mat. De chirurg bespreekt met u welke techniek (open snede of laparoscopie) in uw geval het beste lijkt.

Mogelijke complicaties

Geen enkele ingreep is vrij van de kans op complicaties. Ook bij deze operatie is de normale kans op complicaties aanwezig, zoals trombose, longontsteking, nabloeding, of een wondinfectie.

- Een geringe uiting van een bloeding kunt u na enkele dagen herkennen in de vorm van een blauwe verkleuring in het wondgebied, die kan uitzakken naar de basis van de penis en de balzak bij de man en naar de grote schaamlip bij de vrouw. In sommige gevallen kunnen deze tijdelijk ook fors opzwellen. Dit verdwijnt na 1 a 2 weken vanzelf en is niet verontrustend.
- Het resultaat van de operatie kan goed lijken. Toch komt het voor dat na verloop van tijd bij een klein aantal van de geopereerde patiënten op dezelfde plaats opnieuw een breuk ontstaat (een recidief breuk). Hoe zo'n recidief breuk hersteld moet worden, zal door de arts nader bekeken moeten worden. Meestal zal er dan weer een operatie nodig zijn.
- Omdat in het operatiegebied enkele zenuwen lopen - bij de man ook nog de zaadstreng - is een beschadiging van deze structuren denkbaar. De consequentie van schade aan een zenuw kan

gevoelloosheid zijn, of soms juist een blijvende pijnklacht rond het operatiegebied. De gevolgen van schade aan de zaadstreng zelf of een bloedvat hiervan kunnen het kleiner en gevoelloos worden van de zaadbal zijn.

Na de operatie

Afhankelijk van de operatiemethode, de grootte van de ingreep en individuele factoren zult u na ontslag nog enige tijd hinder kunnen ondervinden van het operatiegebied. De operatiewond in de lies kan de eerste weken na de operatie gezwollen zijn. Dit herstelt spontaan. Ook het hervatten van uw dagelijkse activiteiten zal daarvan afhankelijk zijn. Uw arts zal u hierin adviseren.

- Werk en andere activiteiten kunnen worden hervat. Wanneer deze activiteiten u pijn geven, kunt u ze beter achterwege laten of doseren. U voelt zelf het beste wat u wel en niet aankunt.
- U mag in principe normaal fietsen, tillen (mits niet overdreven zwaar) of auto rijden zodra u zelf voelt/denkt dat u dat kunt. Met andere woorden: luisteren naar uw lichaam.
- Als u moet hoesten of persen kunt u het beste wat tegendruk geven tegen de wond, bijvoorbeeld met een kussentje of met uw vlakke hand.

Als u nog geen controle afspraak heeft ontvangen, krijgt u bij ontslag uit het ziekenhuis een afspraak mee voor controle op de polikliniek.

Heeft u nog vragen?

Vóór de operatie

- Bij medische vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek chirurgie.
- Bij vragen over de verdoving tijdens de operatie kunt u contact opnemen met de polikliniek anesthesiologie.
- Als u voor het afgesproken onderzoek of ingreep bent verhinderd, verzoeken wij u het opnamebureau daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. In uw plaats kan dan iemand anders worden geholpen.
- Wanneer u koorts heeft, kan de behandeling niet plaatsvinden. Als u twijfelt of u geholpen kunt worden, neem dan - in het geval van een geplande operatie in dagbehandeling - contact op met de dagbehandeling of anders met de polikliniek chirurgie.

Na de operatie

Wanneer zich thuis na de operatie (acute) problemen voordoen, kunt u contact opnemen met:

- uw huisarts of de huisartsenpost;
- de polikliniek chirurgie;
- buiten kantooruren met de spoedeisende hulp.

Belangrijke telefoonnummers

Polikliniek chirurgie Waalwijk (Route poli Noord)	0416-682708
Polikliniek chirurgie Tilburg (Route 72)	013-4655580
Polikliniek anesthesiologie Waalwijk (Route poli Noord)	0416-682732
Polikliniek anesthesiologie Tilburg (Route 88)	013-4655171
Dagbehandeling Waalwijk (afdeling 2, 2 ^{de} verdieping)	0416-682316
Dagbehandeling Tilburg (Route 89, 1 ^{ste} verdieping)	013-4655516
Opnamebureau Waalwijk (Centrale hal)	0416-682350
Opnamebureau Tilburg (Route 19)	013-4655880
Spoedeisende Hulp (alléén Tilburg)	013-4655216

Tot slot

Wij doen er alles aan om te zorgen dat u naar alle tevredenheid wordt geholpen. Het kan echter voorkomen dat dingen gebeuren waarover u niet tevreden bent. Uw ontevredenheid kunt u aangeven bij de verantwoordelijke medewerker of u kunt de klachtenfunctionaris benaderen door het klachtenformulier in te vullen op de website (www.etz.nl). De klachtenfunctionaris zal zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Kunt u niet overweg met internet?

Dan kunt u bellen met of schrijven naar de klachtenfunctionaris:

Tel.nr.: 06-53781700

ETZ TweeSteden
Klachtenfunctionaris
Postbus 90107
5000 LA Tilburg